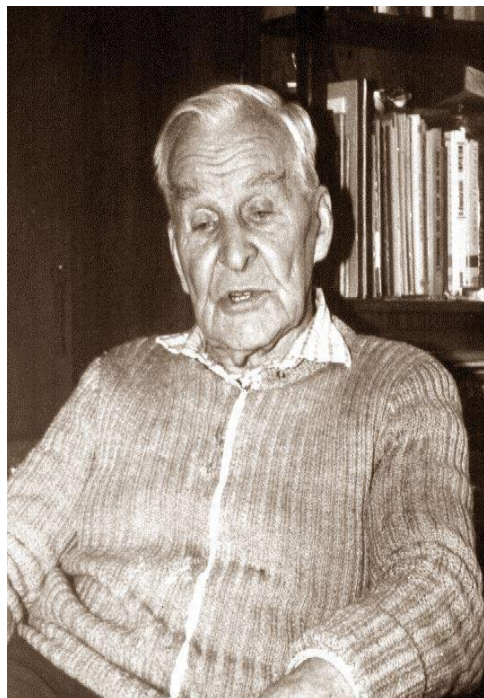

WITOLD BUBLEWSKI

TWÓRCA WYCHOWANIA MORSKIEGO W HARCERSTWIE

Ⓣ **Urodzony** 20 czerwca 1904

Ⓣ **Tytuł** – doktor

Ⓣ **Stopień** – porucznik

Ⓣ **Alma Mater** - 1. Wydział Prawa i Nauk Ekonomiczno-Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego
2. Wydział Transportu Morskiego Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Sopocie

Ⓣ **Pracodawca** - Główna Kwatera Harcerzy II RP; po wojnie: Delegatura Rządu do Spraw Wybrzeża, Żegluga Bałtycka „GRYF”, Polska Marynarka Handlowa, Polski Rejestr Statków, Stocznia Gdańska, Polskie Ratownictwo Okrętowe

Ⓣ **Udział w konspiracji 1939-1944** - Komenda Główna Armii Krajowej - Oddział III - Wydział Marynarki Wojennej "Alfa", "Ostryga"

Ⓣ **Zmarł** – 22 lipca 2007

Był harcmistrzem, jachtowym kapitanem żeglugi morskiej, ale przede wszystkim był twórcą harcerskiego wychowania wodnego. Warto dowiedzieć się czegoś więcej o człowieku, który miał tak wiele tytułów i prowadził wiele działalności. Nazywano Go kapitanem Marynarki Wojennej, współtwórcą Związku Miast i Gmin Morskich, działaczem Związku Harcerstwa Polskiego, Ligi Morskiej i Polskiego Związku Żeglarskiego lub innych organizacji często związanych z gospodarką morską. Dla niektórych zaś był po prostu „Wybickim” lub „Rybickim”. Ale zacznijmy od początku.

Urodził się w dniu 20 czerwca 1904 roku w Kamyszynie nad Dolną Wołgą, gdzie mieszkał wraz z rodzicami, matką-nauczycielką i ojcem-doktorem weterynarii, ichtiologiem oraz Głównym Zarządcą Rybołówstwa na dolnej Wołdze. To sprawiło, że już w dzieciństwie obcował z wielkimi wodami i trudem żeglugi. Dzięki wyprawom, na które ojciec zabierał go w formie pomocy, Witold poznał nie tylko polskie wody, ale także Morze Kaspijskie. Podczas rejsów zobaczył wiele nadrzecznych miejscowości, poznał trud rybaków i marynarzy. Później, już jako młodzieniec, pływał z kolegami po Wołdze. W 1917 roku wstąpił do tajnego skautingu, do zastępu polskich chłopców pod wodzą Jurka Naumana, z którym wspólnie zaczęli żeglować.

Podczas wybuchu I wojny światowej, ojciec Witolda został powołany do wojska, a następnie skierowany na front turecki. Niestety mężczyzna nie wrócił do domu. Zginął w Iranie w 1917r. Wtedy to Witold, jako najstarszy syn, przejął opiekę nad matką i młodszym rodzeństwem. W tym samym roku w Carycynie (obecnie Wołgograd) założył zastęp polskich skautów i rozpoczął z nimi pływanie łodzią po Wołdze. Krwawe walki w Rosji, które nastąpiły po rewolucji październikowej, zmusiły Polaków do ucieczki. Rodzina Bublewskich pozostawiła cały swój dobytek i tylko z osobistymi rzeczami wyruszyła do Polski. Dotarli do Warszawy, gdzie zamieszkali wraz z innymi uchodźcami z Rosji w ośrodku dla bezdomnych.

W 1921 roku Witold Bublewski podjął naukę w Państwowej Szkole Budownictwa w Warszawie oraz służbę harcerską w 39 WDH im. Józefa Wybickiego. To w niej zdobywał kolejne stopnie i sprawności, a później został drużynowym. Trzy lata później został wychowawcą w warszawskiej bursie prowadzonej przez Radę Główną Opiekunczą (RGO) dla dzieci – sierot po poległych

wojskowych.

W 1924 r. odbył kurs morski, otrzymał stopień instruktorski przodownika, wstąpił do Ligi Morskiej i Rzecznej i był jej działaczem do końca życia. Zainicjował unifikację programową i metodyczną harcerskich drużyn wodnych. Opublikował w prasie harcerskiej i młodzieżowej („Harcerz”, „Na Tropie”, „Czuj Duch”, „Żeglarz”) ponad 300 artykułów związanych z problematyką wychowania morskiego oraz ruchem harcerskich drużyn wodnych oraz dokonał rychłego przeorganizowania 39 WDH na drużynę morską. 26 IX 1927 r. otrzymał stopień harcmistrza. W latach 1927–1929 odbył służbę wojskową w 76 Pułku Piechoty w Grodnie.

Po odbytej służbie został powołany na kierownika referatu drużyn morskich w Wydziale Wychowania Fizycznego Głównej Kwatery Męskiej. Zaledwie rok później został kierownikiem samodzielnego Wydziału Drużyn Żeglarskich GK Harcerzy. Ale na tym nie kończyła się jego działalność, pełnił bowiem funkcję wizytatora GK Harcerzy dla Pomorskiej Chorągwi Harcerzy oraz członka Komisji GK Harcerzy. W 1931 r. uzyskał stopień jachtowego kapitana żegluga morskiej, wydał książkę *Kajakiem na szlaku wodnym* i zainicjował powstanie Harcerskiej Biblioteki Drużyn Żeglarskich.

W 1932 roku był komendantem krajowego Zlotu Harcerzy Wodnych w Garczynie k. Kościerzyny. Jego umiłowanie żeglarstwa, pracowitość, dyscyplina i wysoki poziom moralny dawały się zauważyć wszystkim uczestnikom tego wydarzenia. Rok później podczas Jamboree w Gödöllő k. Budapesztu był komendantem samodzielnego podobozu żeglarskiego.

Od kwietnia 1934 roku rozpoczęto wydawanie czasopisma „Żeglarz”, które w czerwcu liczyło już 12 stron. Od 1939 roku zaczęło być ono wydawane przez Witolda Bublewskiego. W 1934 roku harcerze zakupili trzymasztowy szkuner „Petrea” wyposażony w silnik pomocniczy. Statek wymagał jednak nie tylko remontu, ale generalnej przebudowy. Stocznia Gdańska wyceniła te prace na 270 tysięcy złotych. Wówczas harcerze postanowili wyremontować szkuner sami. Witold Bublewski robił wszystko, co w jego mocy, by zdobyć środki na remont, co wymagało niemal nadprzyrodzonych umiejętności. Później szkuner ten przechrzczo na „Zawiszę Czarnego”. Druh Witold udał się wtedy wraz z delegacją harcerzy do Generała Zaruskiego, by prosić go o objęcie funkcji kapitana na największym w Polsce i na Bałtyku jachcie, a zarazem największego ze wszystkich skautowych jednostek na świecie.

W wakacje jeździł ze swoją drużyną na obozy jako komendant. Dodatkowo prowadził 16 szkoleniowych kursów morskich. Mimo ogromnej wiedzy, jaką posiadał, nie osiadł na laurach i nieustannie rozwijał swoje umiejętności żeglarskie w rejsach na takich jachtach jak: „Kaper”, „Zawisza Czarny”, „Gen. Zaruski” i innych. To według jego projektu została zatwierdzona harcerska bandera pojawiająca się do dziś na wszystkich harcerskich jachtach.

W 1939 r. na Uniwersytecie Warszawskim ukończył Wydział Prawa i Nauk Ekonomiczno-Społecznych, a w 1963 r. – Wydział Transportu Morskiego Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Sopocie (gdzie odbył również studia doktoranckie).

Jako dowódca plutonu walczył w obronie Warszawy, Płucka i Modlina w sierpniu 1939 r. Został tam ranny i postanowił podjąć pracę w konspiracji, gdzie był zastępcą komandora Harcerskiego Kręgu Morskiego, którym dowodził gen. Mariusz Zaruski. Po jego tragicznej śmierci, dh. Bublewski został komandorem HKM. Działał pod pseudonimami „Wybicki” i „Rybicki” w organizacji „ALFA” – konspiracyjnej komórce Marynarki Wojennej AK.

Na jej zlecenie opracował program wychowania morskiego młodzieży. Dzięki czemu w lutym 1946 r. utworzono w Gdyni Państwowe Centrum Wychowania Morskiego. W roku 1944 był członkiem Rady Programowej GK Szarych Szeregów. Przeprowadził on tam piątą akcję spaleniową. Dotyczyła ona prowadzonych przez druha organizacji „Zatoka” lub „Brzeg”. Skupiała ona około 80 harcerzy „wodniaków”, którzy cały zapał i wysiłek kładli w przygotowanie odbudowy polskiej gospodarki morskiej. Cała „Zatoka” pod kierownictwem Witolda Bublewskiego weszła do Szarych Szeregów, jako trzeci obok „Zośki” i „Parasola”, zespół starszoharcerskich (Grup Szturmowych) nie podlegający żadnej chorągwi lecz bezpośrednio Głównej Kwaterze i wizytowany przez zastępcę Naczelnika Harcerzy - „Piotra”. W powstaniu warszawskim Rybicki walczył na Żoliborzu.

Swoją karierę zawodową rozpoczął jako szef Delegatury Morskiej Biura Kontroli

Prezydium Krajowej Rady Narodowej. Druh Witold Bublewski był zastępcą Zarządu Okręgu ZHP w Gdańsku. Był współzałożycielem Związku Miast i Gmin Morskich, mającym na celu rozwój gospodarki morskiej na Pomorzu.

W latach 1948–1951 był naczelnym dyrektorem Żeglugi Bałtyckiej „Gryf” w Szczecinie. Uruchomił wówczas żeglugę przybrzeżną na Zalewie Szczecińskim i na Zatoce Gdańskiej. Później pracował w Centralnym Zarządzie Polskiej Marynarki Handlowej, Polskim Ratownictwie Okrętowym w Gdyni, Polskim Rejestrze Statków w Gdańsku i w Centralnym Biurze Konstrukcji Okrętowych CENTROMOR w Gdańsku. Z tej ostatniej firmy w wieku 70 lat przeszedł na emeryturę.

Jako społeczny komendant Centrum Wychowania Morskiego ZHP w Gdyni zainicjował stworzenie „Flotyli Czerwonych Żagli” (szalup ratunkowych zdjętych z „Batorego”). W 1959 roku został ponownie powołany na Komandora Harcerskiego Kręgu Morskiego. Już dwa lata później został przewodniczącym Rady Wychowania Morskiego ZHP. W 1978 r. wstąpił do Harcerskiego Kręgu Seniorów „Korzenie” Chorągwi Gdańskiej i dokąd pozwalało mu zdrowie, przychodził na zbiórki. Do końca życia był Honorowym Komandorem ZHP.

„Z okazji 100. rocznicy urodzin druha Witolda Centrum Wychowania Morskiego w Gdyni otrzymało imię hm. Witolda Bublewskiego. Uroczystościom tym patronowali Naczelnik ZHP i Prezydent Miasta Gdyni, a organizatorem był Harcerski Krąg Morski. W imieniu nieobecnego chorego bohatera, honory i gratulacje odebrała jego córka dr Anna Winnicka. B. Komorowski i Z. Kowalewski napisali: „Jeżeli Andrzej Małkowski stworzył podstawy polskiego skautingu, Aleksander Kamiński metodykę zuchową, to Witold Bublewski był twórcą wychowania morskiego w harcerstwie”. Druh Witold był „Człowiekiem – Legendą Polski Morskiej”. Zmarł 22 lipca 2007 r. i został pochowany na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie. 28 VI 2009 r. z inicjatywy Centrum Wychowania Morskiego ZHP nadano W. Bublewskiemu tytuł „Zasłużony Człowiek Morza” i odsłonięto poświęconą mu tablicę pamiątkową w Ogólnopolskiej Alei Zasłużonych Ludzi Morza w Rewie.

Został odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Walecznych, Krzyżem Partyzanckim, Krzyżem Armii Krajowej, Medalem „Za udział w wojnie obronnej 1939”, Warszawskim Krzyżem Powstańczym, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem Za Zasługi dla Marynarki Wojennej PRL, Złotym Krzyżem „Za Zasługi dla ZHP” z „Rozetą-Mieczami”, Pierścieniem Hallera, Krzyżem „Pro Mari Nostro”, Łódzką Komandorią Ligi Morskiej. W 1997 r. otrzymał stopień kapitana Marynarki Wojennej.”

Bibliografia:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Witold_Bublewski

<http://wodniacy.eu/almanach.item.46/witold-bublewski-biografia.html>

http://www.1944.pl/historia/powstancze-biogramy/Witold_Bublewski

<http://muzeumharcerstwa.pl/strefa-druynowego/biogramy/77-bublewski-witold-wybicki-rybicki-19042007.html>

http://www.wiadomosci24.pl/artykul/witold_bublewski_wodniak_z_lilijka_w_zyciorysie_274481.html

Włodzimierz Głowacki - „Wspaniały świat żeglarstwa”

Włodzimierz Głowacki - „Dzieje żeglarstwa polskiego”

Stanisław Broniewski („Stefan Orsza”) - „Całym życiem Szare Szeregi w relacji naczelnika”